

TAK 1381 Vallensbæk Nordmark 5

Arkæologisk undersøgelse

Vallensbæk Sogn, Smørum Herred, Københavns Amt,

SB-nr. 020215-34

Resumé:

I forbindelse med udvidelse af et regnvandsbassin på Vallensbæk Nordmark stødte man på grubelignende anlæg i undergrunden. Anlæggene blev registreret i flade og snit. De fundne anlæg kan ikke dateres nærmere end til oldtid, men har sandsynligvis relation til de omfattende bebyggelsesspor, der er fundet umiddelbart øst herfor.

Undersøgelsens forhistorie	3
Administrative data	3
Øvrige data	3
Kontaktperson	3
Topografi, terræn og undergrund	3
Målesystem	4
Udgravingsmetode	4
Arkæologiske resultater	4
Sammenfatning og konklusion	4

Bilag

Bilag 1	Områdets placering
Bilag 2	Oversigtsplan i 1:250
Bilag 3	Rapport ang. målesystem
Bilag 4	Fotoliste (kun på Kroppedal)
Bilag 5	Snittegninger 1:20 og beskrivelser af anlæg (kun på Kroppedal)

Undersøgelsens forhistorie

Mandag d. 25. juni modtog Kroppedal et telefonopkald fra Ishøj Kommune vedrørende forestående og igangsat jordarbejde på lokaliteten i forbindelse med udvidelse af et eksisterende regnvandsbassin. Museumsinspektør Jens Henrik Jønsson besigtigede d. 27. juni grunden og kunne konstatere flere gruber eller lignende anlæg på den allerede afdækkede flade. Kroppedal foretog derfor en egentlig arkæologisk undersøgelse af de berørte arealer.

Administrative data

Kroppedal – Museum for Astronomi – Nyere Tid – Arkæologi var ansvarlig for undersøgelsen. Udgifter i forbindelse med den arkæologiske undersøgelse blev afholdt af Kroppedal. Originaldokumentation opbevares efter endt undersøgelse på Kroppedal.

Øvrige data

Udgravningen blev påbegyndt – og afsluttet – mandag d. 2. juli 2007. Vejret var gråt med enkelte solstrejf om formiddagen. På de undersøgte arealer var der i forbindelse med det allerede igangsatte anlægsarbejde kørt med tungt maskineri på den afdækkede flade, der tillige var meget fugtig og visse steder stod under vand.

Daglig leder var stud. mag. Camilla Haarby Hansen, assisteret af stud. mag. Lilith Gummer Carlslund Andersen, begge Saxo-Instituttet, Københavns Universitet. Museumstekniker Jan Poulsen stod for opmålingen med GPS. NCC stillede maskine til rådighed – 20 tons gravemaskine med 2m skovl ført af NCC's gravemaskinefører, Christian.

Kontaktperson

Mikas Schmidt Christiansen, Ingeniør, Ishøj Kommune, Park og Vejcenter, Baldersbækvej 6, 2635 Ishøj. Telefon: 43577769 eller 51536592.

Topografi, terræn og undergrund

Den omtalte grund – Vallensbæk Nordmark 5 – er beliggende på et relativt fladt og lavtliggende terræn i nærheden af et ældre åløb.

På arealerne umiddelbart øst og nordøst for det her berørte er der over flere år foretaget arkæologiske undersøgelser, hvorved der er fremkommet omfattende bebyggelsesspor fra bronzealderen og frem til vikingetiden (SB nr. 020215-25, TAK 466 og TAK 1157).

Målesystem

Der blev anvendt GPS opmålingsudstyr til opmåling af den afdækkede flade.

Udgravingsmetode

De berørte områder blev trukket fri for løs jord og mudder hvorved et mindre antal anlæg fremkom. Fremkomne anlæg blev løbende trukket op med skovlens kant og afmærket med træpinde til løbende opmåling med GPS. Samtlige fyldskifter blev snittet for at afklare deres karakter og de egentlige anlæg blev herefter afrenset med ske, beskrevet og registreret på tegneplast, snittegninger i 1:20.

Arkæologiske resultater

Forud for undersøgelsen var der i forbindelse med arbejdet med anlæggelsen af regnvandsbassinet blevet kørt med tunge maskiner på fladen. Det var derfor meget vanskeligt at erkende fyldskifterne ved yderligere aftrækning af jord. Tillige var der allerede før arkæologernes tilstedeværelse på grunden gravet et stort bassin mellem og vest for de på planen angivne felter. Kun seks egentlige anlæg kunne konstateres i fladen. Heraf kunne tre karakteriseres som trækulsholdige gruber eller kogestensgruber, mens de tre øvrige tolkes som stolpehuller. Disse syntes dog ikke at stå i et system, der kunne danne en huskonstruktion eller lignende. Der fandtes ikke daterende genstande i relation med nævnte anlæg. I den sydlige del af feltet var en sænkning, ovenpå eller i hvilken der ved afrømning af overjorden fandtes en koncentration af trækul. Dette "bålsted" antages dog at være af nyere dato og undergik ikke yderligere registrering. Selve sænkningen strakte sig mod vest og kunne tydeligt konstateres i den profil, der var skabt i forbindelse med gravningen af det allerede etablerede bassin. Der sås ikke lag eller daterende materiale i denne sænkning, der i den af bassinet dannede profil var ca. en meter dyb. På den sydlige del af feltet sås mange drængrøfter, der kan have forårsaget total ødelæggelse af eventuelle mindre anlæg på stedet.

Sammenfatning og konklusion

På grund af det berørte areals placering umiddelbart vest og sydvest for arealer med omfattende oldtidsbebyggelse er det nærliggende at antage at de fundne anlæg har været del af den samme bebyggelse. Dette er dog ikke muligt at fastslå med sikkerhed på grund af de fundne anlægs noget anonyme karakter. Vigtigheden af arkæologernes tilstedeværelse i forbindelse med jordarbejde og

lignende i dette område skal påpeges, da en afgrænsning af den allerede erkendte bebyggelse – både geografisk og tidsmæssigt – er ønskværdig. I den forbindelse er det således vigtigt at Kroppedal får besked i god tid, når de arealer, der pt. er udlagt til kørevej og belagt med køreplader, skal graves op.